

بررسی ده سال تولید علم جراحان ایران بر اساس پایگاه اطلاعاتی

آی.اس.آی* از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۷

رحیم علیجانی*، نورالله کرمی**

چکیده:

زمینه و هدف: در این مقاله با بهره‌گیری از روش کتاب‌سنجی به بررسی ده سال وضعیت تولیدات علمی جامعه جراحان ایران در پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی پرداخته شده است.

مواد و روش‌ها: داده‌های این پژوهش با استفاده از پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی گردآوری شده است. پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی قسمت‌های مختلفی دارد که از سه بخش آن یعنی SCI, SSCI, Art & Humanities جهت گردآوری داده‌ها استفاده شده است. جهت این کار اصطلاح جراحی در مکان کلید واژه و محدود به ایران وارد گردید و نتایج به دست آمده را به وسیله موتور آنالیز این پایگاه تحلیل و سپس داده‌ها با نرم‌افزار اکسل جهت تحلیل بیشتر مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها: ۶۷٪ تولیدات علمی در حوزه جراحی به وسیله ده دانشگاه صورت گرفته است که در این میان دانشگاه علوم پزشکی تهران با تولید ۱۲۶ مدرک (۱۷/۱٪) در صدر قرار دارد و دانشگاه علوم پزشکی شیراز با تولید ۸۱ مدرک (۱۱٪) از تولیدات علمی حوزه جراحی در رتبه دوم قرار دارد. بیشترین مشارکت بین‌المللی پژوهشگران کشورمان با پژوهشگران کشورهای ایالات متحده آمریکا می‌باشد که تعداد ۵۹ مقاله (۸٪) از تولیدات علمی در این حوزه را به خود اختصاص داده است. مجله Transplantation Proceedings ۲۷۶ مدرک (۳۷/۳٪) از تولیدات علمی کشورمان را به چاپ رسانده است در جایگاه اول قرار دارد. پژوهشگران کشورمان ۸۷٪ پژوهش‌ها را پیرامون سه موضوع Transplantation با ۲۸۱ مدرک (۳۸٪)، Immunology با ۲۷۷ مدرک (۳۷/۵٪) و Clinical Neurology با ۸۶ مدرک (۱۱/۶٪) به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که روندی صعودی در تولید علم محققان کشورمان در این حوزه وجود دارد. همچنین این پژوهش، پژوهش‌های محققان ایرانی را تا پایان سال ۲۰۰۷ بر اساس داده‌های پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی مورد بررسی قرار داده است بنابراین می‌توان انتظار داشت که مقالات بیشتری به وسیله محققان ایرانی منتشر شده باشد که در این پایگاه پوشش داده نشده است. لازم است پژوهشی راجع به چاپ در مجلات غیر آی.اس.آی صورت گیرد تا بهتر بتوان نقشه علمی محققان ایرانی را در این زمینه ترسیم نمود.

واژه‌های کلیدی: تولید علم، جراحان ایران، پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی

نویسنده پاسخگو: رحیم علیجانی

تلفن: ۰۷۱۱-۶۳۰۳۲۲۲

E-mail: alijanir@pnu.ac.ir

* کارشناس ارشد اطلاع‌رسانی، عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور

** کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری

تاریخ وصول: ۱۳۸۷/۰۱/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۸/۰۸/۲۳

زمینه و هدف

انجام پژوهش در حوزه‌های علوم پزشکی موجب ارتقاء و پیشرفت علم پزشکی می‌شود و این امر در زمره فعالیت‌های مهم دانشکده‌های پزشکی و علوم وابسته است. قسمت عمده ای از فعالیت‌های دانشگاه باید پژوهش و تحقیق باشد و دانشجویان، مربیان و اساتید رشته‌های مختلف باید با دیدی علمی و پژوهشگرانه امور آموزشی و پژوهشی خود را دنبال کنند.

جواهر لعل نهرو، اولین نخست وزیر هندوستان گفت: "این علم است که می‌تواند مشکلات مرتبط با فقر، گرسنگی، بی‌سوادی، فقدان بهداشت، عقب ماندگی و ... را حل کند، واقعاً چه کسی است که بتواند نقش علم را در جهان امروز نادیده گیرد.^۸ گزارش یونسکو در سال ۱۹۸۲ نیز بیان می‌کند که "جذب اطلاعات علمی و فنی پیش شرطی مهم و اساسی برای رشد کشورهای در حال توسعه است.^۱ رشد اقتصادی یک کشور به صورتی جامع به قوه علمی و توانایی آن کشور در حل مشکلات در زمینه‌های مختلف، از جمله بهزیستی، بیماری‌های مسری و مدیریت محیط یا رشد صنعتی است.^۷

عصاره و معرفت در پژوهشی تحت عنوان مشارکت پژوهشگران ایرانی در تولید علم جهانی در پایگاه اطلاعاتی مدلاین با استفاده از روش‌های علم سنجی به مطالعه رشد و توسعه آثار و مقالات علمی پژوهشگران علوم پایه و بین رشته‌ای پزشکی در سال‌های ۲۰۰۳-۱۹۷۶ پرداختند. یافته‌های آنها نشان داد که در تولید ۲۶۹۵ مقاله در دوره زمانی مورد مطالعه، ۹۳۷۳ نویسنده همکار سهیم بودند. همکاری گروهی برای هر مقاله بطور میانگین ۳/۴ نفر بوده است. از میان ۹۳۷۳ نویسنده همکار تنها ۲۶ نفر تعداد ۹۰۵ مقاله را تولید کرده‌اند. از ۲۶ نویسنده دارای بیشترین تولیدات در حوزه پزشکی تنها ۶ نویسنده به عنوان نویسنده دارای تولید علمی بالا در ISI نیز حضور داشته‌اند.^۵

انصافی در پژوهشی به بررسی تولید مقالات ایرانیان در زمینه علوم پایه با هدف سنجش میزان حضور ایرانیان در نمایه نامه استنادی علوم در سال‌های ۱۹۹۳ تا ۱۹۹۷ می‌پردازد. نتایج به دست آمده از این پژوهش نشان می‌دهد که یکدهم درصد از تولید مقالات علوم پایه جهان به ایران اختصاص دارد. بیش از نیمی از فعالیت‌های علمی ایرانیان (۵۲/۸٪) در زمینه تولید مقالات علوم پایه بوده است، که از بین رشته‌های مختلف علوم پایه، رشته شیمی با داشتن ۵۵/۲۳٪ از کل تولید مقالات علوم

پایه، بیشترین تعداد مقالات علوم پایه را به خود اختصاص داده است.^۲

صبوری در پژوهشی مشارکت ایران در تولید علم جهانی در سال ۲۰۰۶ را مورد بررسی قرار داد. یافته‌های وی نشان داد که در این سال تعداد اسناد علمی نمایه شده ایران در علوم پایه ۶۶۹۳، در علوم اجتماعی ۱۹۵ و در علوم انسانی و هنر ۱۶ مقاله در این پایگاه به ثبت رسیده است. دانشگاه‌های تهران و علوم پزشکی تهران و صنعتی شریف به ترتیب با ۷۹۴، ۵۲۶، ۴۶۱ سند علمی رتبه‌های اول تا سوم تولید علم کشور را به خود اختصاص داده‌اند.^۴

آل مختارو امین پور در پژوهشی تحت عنوان "بررسی وضعیت تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بین سال‌های ۱۳۸۰ الی ۱۳۸۴ را به تفکیک جنسیت" مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های این پژوهش نشان داد که تعداد اطلاعات تولید شده توسط کل اعضای به شکل کتاب و مقاله چاپ شده فارسی و لاتین و یا عرضه شده در همایش‌های داخلی و خارجی طی سال‌های مورد پژوهش جمعاً ۵۰۳۷ مدرک بوده است، که در این میان طرح‌های تحقیقاتی با ۲۸/۵٪ بیشترین تعداد و کتاب‌های ترجمه شده با ۱/۳٪ کمترین تعداد مدرک را داشته‌اند. در کل به طور میانگین ۶/۷ عنوان مدرک توسط هر فرد هیأت علمی در طول پنج سال به دست آمده است.^۱

بذرافشان و مساحی پژوهشی تحت عنوان "بررسی روند رشد تولیدات علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان بر اساس اطلاعات به دست آمده از موسسه اطلاعات علمی (ISI) بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۷" را به انجام رساندند. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که سیر تولیدات علمی اعضای هیأت علمی این دانشگاه دارای رشد فزاینده‌ای بوده است، به طوری که تولید اطلاعات در سال ۲۰۰۷ نسبت به ۳ سال گذشته دارای روند صعودی بوده و ۳ برابر شده است. نتایج حاصل از این پژوهش بیانگر رشد فزاینده تولید اطلاعات اعضای هیأت علمی در دانشگاه بوده و نشان دهنده توجه اعضای هیأت علمی به این مقوله در سال‌های اخیر بوده است.^۳

کرمی و علیجانی پژوهشی تحت عنوان "تولید علم ملی در مبارزه با بیماری سرطان بر اساس پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی" انجام دادند. یافته‌های آنها نشان می‌دهد که پژوهشگران کشورمان ۵۰۲ مدرک در این پایگاه تولید نموده‌اند. دانشگاه علوم پزشکی تهران با تولید ۱۱۱ مدرک (۲۱/۱۱٪) در بین

تجزیه و تحلیل بار دیگر کلید واژه‌های موضوع پژوهش در فیله‌های مورد نظر در پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی مورد جستجو قرار گرفتند که نتیجه جستجوی دوم با نتیجه جستجوی اول یکسان بود.

سئوالات پژوهش

- ۱- وابستگی سازمانی پژوهشگران به چه صورت می‌باشد و کدام دانشگاه یا سازمان بیشترین تولیدات علمی را در زمینه جراحی دارا می‌باشد؟
- ۲- مشارکت بین‌المللی پژوهشگران کشورمان در تولید علم در زمینه جراحی با پژوهشگران سایر کشورها به چه صورت می‌باشد؟
- ۳- روند تولیدات علمی پژوهشگران کشورمان در زمینه جراحی بر اساس سال به چه صورت می‌باشد؟
- ۴- پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی تولیدات علمی خود را بیشتر در کدام مجلات به چاپ رسانده‌اند؟
- ۵- پژوهشگران ایرانی بیشتر تولیدات علمی خود را به چه موضوعاتی از جراحی اختصاص داده‌اند؟
- ۶- پژوهشگران ایرانی حوزه جراحی تولیدات علمی خود را در چه قالبی به چاپ رسانده‌اند؟
- ۷- زبان مورد استفاده پژوهشگران حوزه جراحی در تولید علم در این پایگاه چه زبانی می‌باشد؟

یافته‌ها

- ۱- نحوه وابستگی سازمانی پژوهشگران ایرانی در تولید علم حوزه جراحی طبق جدول ۱، ده دانشگاه برتر تولید کننده علم در حوزه جراحی نزدیک به ۶۷٪ تولیدات علمی در این حوزه را به خود اختصاص داده‌اند که در این میان دانشگاه علوم پزشکی تهران با تولید ۱۲۶ مدرک (۱۷/۱٪) در صدر قرار دارد. دانشگاه علوم پزشکی شیراز با تولید ۸۱ مدرک (۱۱٪) از تولیدات علمی حوزه جراحی در رتبه دوم قرار دارد، سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات در جدول ۱ نشان داده شده است.
- ۲- نحوه مشارکت بین‌المللی پژوهشگران ایرانی جدول ۲، مشارکت بین‌المللی پژوهشگران کشورمان را در حوزه جراحی نشان می‌دهد. طبق این جدول بیشترین مشارکت بین‌المللی پژوهشگران کشورمان با پژوهشگران کشور ایالات متحده آمریکا می‌باشد که تعداد ۵۹ مقاله (۸٪) از تولیدات علمی در این حوزه را به خود اختصاص داده است. پژوهشگران

دانشگاه‌ها و سازمان‌های تولید کننده علم در رتبه اول قرار دارد و از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۶ حرکتی صعودی و روبه جلو در تولید علم در این زمینه داشته است. از نظر مشارکت بین‌المللی محققان کشورمان تولیدات علمی خود در این زمینه را بیشتر با محققان کشور آمریکا به انجام رسانده‌اند.

مواد و روش‌ها

این پژوهش با بهره‌گیری از روش کتاب‌سنجی در نظر دارد تا تولید علم جراحان ایران در ده سال گذشته (۱۹۹۸-۲۰۰۷) را بر اساس پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی بررسی نماید تا با نشان دادن وضعیت گذشته و حال آن نقاط قوت و ضعف آن نمایان شود و آن را به عنوان راهنمایی علمی، پژوهشی و در عین حال روشن در اختیار مسئولان قرار دهد. با انجام این پژوهش پرکارترین مؤسسات و دانشگاه‌ها در تولید علم حوزه جراحی مشخص خواهند شد. همچنین مشارکت بین‌المللی پژوهشگران ایرانی و روند تولیدات علمی آنها بر اساس سال مشخص خواهد شد. موضوعات مورد پژوهش محققان کشورمان و همچنین اینکه محققان کشورمان در این حوزه تولیدات علمی خود را در کدام مجلات به چاپ می‌رسانند، مشخص خواهد شد. قالب مقالات و زبان مقالات نیز مشخص خواهد شد.

روش شناسی پژوهش

در این پژوهش برای گردآوری داده‌ها از روش کتاب‌سنجی استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه مقاله‌های نمایه شده پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی، بین سال‌های ۱۹۹۸ الی ۲۰۰۷ است که مورد بررسی قرار گرفتند. برای انجام جستجو در ابتدا پژوهشگران به پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی در شبکه اینترنت مراجعه کردند. در قسمت جستجوی پیشرفته این پایگاه اطلاعاتی در فیلد جستجوی کشورها، کلمه ایران و در حوزه عنوان، کلیدواژه و چکیده کلمه Surgery وارد کردند و جستجو را انجام دادند. در کل تعداد ۷۳۹ مدارک که نشانه تولید علم ایرانیان در حوزه جراحی بود، بازیابی گردید. کلیه مدارک بازیابی شده از نظر مشارکت بین‌المللی، وابستگی سازمانی، سال‌های چاپ مقالات، قالب مدارک، زبان، نام مجلاتی که بیشترین مقالات را به چاپ رسانده‌اند و همچنین موضوعات مورد تحقیق پژوهشگران به وسیله نرم‌افزار اکسل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. جهت اطمینان از صحت داده‌ها، در انتهای

۳- روند تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی بر اساس سال طبق جدول ۳ از سال ۱۹۹۸ الی ۲۰۰۲ پژوهشگران کشورمان در تولید علم در حوزه جراحی سیری ملایم را طی نموده‌اند و از سال ۲۰۰۳ سیری صعودی را طی کرده‌اند که اوج آن در سال ۲۰۰۷ می‌باشد که نسبت به سال قبل از آن یعنی ۲۰۰۶ دو برابر شده است و نسبت به سال ۱۹۹۸ ده برابر شده است. هر چند در سال ۲۰۰۴ سیری نزولی داشته است.

جدول ۳- روند تولیدات علمی در حوزه جراحی بر اساس سال

ردیف	سال	تعداد مدارک	درصد
۱	۲۰۰۷	۲۲۴	۳۰/۳
۲	۲۰۰۶	۱۰۶	۱۴/۳
۳	۲۰۰۵	۱۰۰	۱۳/۵
۴	۲۰۰۳	۹۶	۱۳
۵	۲۰۰۴	۵۴	۷/۳
۶	۲۰۰۲	۴۴	۶
۷	۲۰۰۱	۳۹	۵/۳
۸	۲۰۰۰	۳۱	۴/۲
۹	۱۹۹۹	۲۳	۳/۱
۱۰	۱۹۹۸	۲۲	۳
تعداد کل		۷۳۹	۱۰۰

جدول ۴ روند تولیدات علمی در حوزه جراحی بر اساس سال

۴- مجلات منتشر کننده تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی

جدول ۴، ده مجله‌ای که بیشترین مدارک پژوهشگران ایرانی در این حوزه را به چاپ رسانده‌اند، نشان می‌دهد. طبق این جدول، مجله *Transplantation Proceedings* با چاپ ۲۷۶ مدرک (۳۷/۳٪) از تولیدات علمی کشورمان در جایگاه اول قرار دارد، سایر مجلات که بیشترین مدارک پژوهشگران ایرانی را در این حوزه به چاپ رسانده‌اند در جدول ۴ آمده است.

۵- موضوعات مورد پژوهش پژوهشگران ایرانی

جدول ۵، ده موضوعی را که پژوهشگران ایرانی بیشترین پژوهش‌ها را پیرامون آنها به انجام رسانده‌اند، نشان داده است. سه موضوع *Transplantation* با ۲۸۱ مدرک (۳۸٪)، *Immunology* با ۲۷۷ مدرک (۳۷/۵٪) و

کشورمان با پژوهشگران کشور کانادا در ۱۱ مقاله در این حوزه از علم مشارکت داشته‌اند. بعد از آن هم پژوهشگران کشور انگلستان می‌باشد که آن هم در تولید ۱۱ مقاله با پژوهشگران کشورمان مشارکت داشته‌اند. سایر کشورها و تعداد مدارک و درصد مشارکت آنها در تولید علم در این حوزه با پژوهشگران کشورمان در جدول ۲ مشخص شده است.

جدول ۱- ده دانشگاه یا مؤسسه فعال در تولید علم در حوزه جراحی

ردیف	نام دانشگاه یا سازمان‌های تولید کننده علم	تعداد مقالات	درصد
۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱۲۶	۱۷/۱
۲	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۸۱	۱۱
۳	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۷۰	۹/۵
۴	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۶۰	۸/۱
۵	دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله	۳۱	۴/۲
۶	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۲۹	۳/۹
۷	دانشگاه تهران	۲۷	۳/۷
۸	دانشگاه تبریز	۲۶	۳/۵
۹	بیمارستان کودکان بهرامی	۲۳	۳/۱
۱۰	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۲۰	۲/۷
تعداد کل		۴۹۳	۶۶/۸

جدول ۲- مشارکت بین‌المللی پژوهشگران ایرانی در تولید علم در حوزه جراحی

ردیف	نام کشورها	تعداد مقالات	درصد
۱	ایالات متحده آمریکا	۵۹	۸
۲	کانادا	۱۱	۱/۵
۳	انگلستان	۱۱	۱/۵
۴	آلمان	۱۰	۱/۴
۶	فرانسه	۴	۰/۵
۷	سوئیس	۴	۰/۵
۸	ترکیه	۳	۰/۴
۹	امارات متحده عربی	۳	۰/۴
۱۰	ایتالیا	۲	۰/۳
۱۱	تایلند	۲	۰/۳
۱۲	استرالیا	۱	۰/۱
تعداد کل		۱۱۰	۱۴/۹

Clinical Neurology با ۸۶ مدرک (۱۱/۶٪) به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند. قابل توجه است که ۸۷٪ از مقالات پژوهشگران کشورمان در حوزه جراحی در این دوره ده ساله پیرامون این سه موضوع می‌باشد.

جدول ۴- ده مجله برتر چاپ‌کننده مقالات پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی

رتبه	نام مجلات چاپ‌کننده تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی	تعداد مقالات	درصد
۱	<i>Transplantation Proceedings</i>	۲۷۶	۳/۳۷
۲	<i>Burns</i>	۳۵	۷/۴
۳	<i>Journal of Neurosurgery</i>	۲۵	۴/۳
۴	<i>Neurosurgery Quarterly</i>	۲۲	۳
۵	<i>Lasers In Surgery & Medicine</i>	۱۸	۲/۴
۶	<i>Journal of Cataract & Refractive Surgery</i>	۱۶	۲/۲
۷	<i>Surgical Neurology</i>	۱۵	۲
۸	<i>Plastic & Reconstructive Surgery</i>	۱۴	۱/۹
۹	<i>Child Nervous System</i>	۱۳	۱/۸
۱۰	<i>Ophthalmic Plastic and Reconstructive Surgery</i>	۱۳	۱/۸
تعداد کل		۴۴۷	۶۰/۵

جدول ۵- ده موضوع مورد تحقیق پژوهشگران ایرانی

رتبه	موضوعات مورد تحقیق پژوهشگران ایرانی	تعداد مقالات	درصد
۱	<i>Transplantation</i>	۲۸۱	۳۸
۲	<i>Immunology</i>	۲۷۷	۳۷/۵
۳	<i>Clinical Neurology</i>	۸۶	۱۱/۶
۴	<i>Critical Care Medicine</i>	۵۳	۷/۲
۵	<i>Dermatology</i>	۴۸	۶/۵
۶	<i>Ophthalmology</i>	۴۷	۶/۴
۷	<i>Orthopedics</i>	۳۷	۵
۸	<i>Pediatrics</i>	۳۰	۴/۱
۹	<i>Cardiac & Cardiovascular Systems</i>	۲۹	۳/۹
۱۰	<i>Gastroenterology & Hepatology</i>	۲۹	۳/۹

۶- قالب تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی

طبق جدول ۶، تعداد ۶۴۰ مدرک از پژوهشگران کشورمان در حوزه جراحی در قالب مقاله می‌باشد، که معادل ۸۶/۶٪ از کل تولیدات علمی در این حوزه می‌باشد. بعد از آن نامه می‌باشد که شامل ۳۲ عنوان (۴/۳٪) می‌باشد. سایر قالب‌های مدارک در جدول ۶ نمایش داده شده است.

جدول ۶- قالب مدارک تولید شده در حوزه جراحی به وسیله پژوهشگران ایرانی

ردیف	قالب مدارک	تعداد مدارک	درصد
۱	مقاله	۶۴۰	۸۶/۶
۲	نامه	۳۲	۴/۳
۳	چکیده همایش‌ها	۲۸	۳/۸
۴	ویرایش	۲۰	۲/۷
۵	بررسی	۱۶	۲/۲
۶	تصحیح	۲	۰/۳
۷	زندگینامه	۱	۰/۱
تعداد کل		۷۳۹	۱۰۰

زبان مورد استفاده پژوهشگران ایرانی در تولید علم کلیه مدارک تولید شده توسط پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی به زبان انگلیسی می‌باشد و پژوهشگران کشورمان به هیچ کدام از زبان‌های دیگر دنیا مدرکی تولید ننموده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که ده دانشگاه برتر تولید‌کننده علم در حوزه جراحی نزدیک به ۶۷٪ تولیدات علمی در این حوزه را به خود اختصاص داده‌اند که در این میان دانشگاه علوم پزشکی تهران با تولید ۱۲۶ مدرک (۱۷/۱٪) در صدر قرار دارد. دانشگاه علوم پزشکی شیراز با تولید ۸۱ مدرک (۱۱٪) از تولیدات علمی حوزه جراحی، در رتبه دوم قرار دارد. در رابطه با مشارکت بین‌المللی پژوهشگران کشورمان در حوزه جراحی، بیشترین مشارکت بین‌المللی پژوهشگران کشورمان با پژوهشگران کشورهای ایالات متحده آمریکا می‌باشد که تعداد ۵۹ مقاله (۸٪) از تولیدات علمی در این حوزه را به خود اختصاص داده است.

چاپ مقالات خود در نوبت چاپ بمانند یا شانس کمتری برای چاپ مقالات خود در این تعداد محدود داشته باشند.

پژوهشگران ایرانی بیشترین پژوهش‌ها را پیرامون سه موضوع **Transplantation** با ۲۸۱ مدرک (۳۸٪)، **Immunology** با ۲۷۷ مدرک (۳۷/۵٪) و **Clinical Neurology** با ۸۶ مدرک (۱۱/۶٪) به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند. قابل توجه است که ۸۷٪ از مقالات پژوهشگران کشورمان در حوزه جراحی در این دوره ده ساله پیرامون این سه موضوع می‌باشد. بنابراین جا دارد که پژوهشگران کشورمان در این حوزه از علوم به سایر موضوعات حوزه جراحی نیز بپردازند تا زمینه رشد همه جانبه بخش‌های مختلف موضوعی به صورت متوازن به پیش برود. تعداد ۶۴۰ مدرک از پژوهشگران کشورمان در حوزه جراحی در قالب مقاله می‌باشد. که معادل ۸۶/۶٪ از کل تولیدات علمی در این حوزه بوده است و بعد از آن نامه بوده که شامل ۳۲ عنوان (۴/۳٪) می‌باشد باید توجه داشت که تولیدات علمی در این حوزه فقط مقاله نمی‌باشد. در جدول ۷، هفت قالب مدارک نشان داده شده است که پژوهشگران کشورمان در حوزه جراحی در آن قالب‌ها تولیدات علمی داشته‌اند. بنابراین جامعه جراحی با شناسایی و معرفی قالب‌های مختلف مدارک می‌توانند کلیه تولیدات علمی خود را منتشر نمایند.

از نظر زبان تولیدات علمی حوزه جراحی کلیه مدارک تولید شده توسط پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی به زبان انگلیسی می‌باشد و پژوهشگران کشورمان به هیچ کدام از زبان‌های معتبر دیگر دنیا مدرکی تولید ننموده‌اند. هر چند زبان انگلیسی زبان بین‌المللی و قابل فهم برای اکثر پژوهشگران دنیا می‌باشد، ولی جا دارد که مسئولان و دست‌اندرکاران امر تدابیری ببینند که ارتباطات علمی پژوهشگران کشورمان با سایر کشورها که دارای زبانی زنده و معتبر می‌باشند، گسترش یافته و از یافته‌ها و مدارک آنها نیز استفاده نموده و به آن زبان‌ها نیز تولید علم نمایند.

پژوهشگران کشورمان با پژوهشگران کشور کانادا در ۱۱ مقاله در این حوزه از علم مشارکت داشته‌اند و بعد از آن مشارکت با پژوهشگران کشور انگلستان می‌باشد که آنها در تولید ۱۱ مقاله با پژوهشگران کشورمان مشارکت داشته‌اند. طبق جدول ۳ پژوهشگران کشورمان تنها با پژوهشگران ۱۳ کشور در تولیدات علمی خود در این حوزه مشارکت داشته‌اند. جا دارد که پژوهشگران کشورمان با گسترش ارتباطات بین‌المللی خود از تجربیات پژوهشگران سایر کشورها در تولیدات علمی خود استفاده کرده و به این مهم همت بگمارند. همچنین مسئولین و دست‌اندرکاران با فراهم کردن فرصت‌های مطالعاتی جهت پژوهشگران کشورمان و همچنین راه‌های دیگری مانند تبادل استاد و دانشجو زمینه را برای تبادل علم و دانش و تجربیات پژوهشگران کشورمان با سایر کشورها این وسیله مهم را در اختیار آنها قرار دهند.

روند تولیدات علمی پژوهشگران کشورمان در این دوره ده ساله را می‌توان سیری صعودی دانست، ولی به طور کلی از سال ۱۹۹۸ الی ۲۰۰۲ پژوهشگران کشورمان در تولید علم در حوزه جراحی سیر صعودی را به صورت ملایم طی نموده‌اند، اما از سال ۲۰۰۳ سیری صعودی شتاب گرفته است که اوج آن در سال ۲۰۰۷ می‌باشد که نسبت به سال قبل از آن یعنی سال ۲۰۰۶ دو برابر و نسبت به سال ۱۹۹۸ ده برابر شده است ولی در سال ۲۰۰۴ سیری نزولی داشته است.

مجله **Transplantation Proceedings** با چاپ ۲۷۶ مدرک (۳۷/۳٪) از تولیدات علمی کشورمان را به چاپ رسانده است که از این حیث در جایگاه اول قرار دارد. از آنجا که این مجله به تنهایی ۳۷/۳٪ از تولیدات علمی پژوهشگران کشورمان در این حوزه را به چاپ رسانده است، جا دارد که پژوهشگران کشورمان در حوزه جراحی با شناسایی و معرفی سایر مجلات آی.اس.آی مربوط به این حوزه تولیدات علمی خود را در سایر مجلات نیز به چاپ برسانند تا مجبور نباشند برای

Abstract:

A review of 10 Years of Scientific Production of Iranian Surgeons Community in the ISI Database (1998-2007)

Alijani R. * , *Karami N.* **

(Received: 9 April 2008 Accepted: 14 Nov 2009)

Introduction & Objective: In this article, we use Bibliometric methods to review and compare 10 years of scientific productivity of Iranian surgeon community in the ISI database.

Materials & Methods: The data of this study has been collected from three sub databases of the ISI database. These 3 sub databases are, Science Citation Index (SCI), Social Science Citation Index (SSCI), and Art and Humanities Citation Index (A and HCI). Entering the keyword of SERGERY in topic search of ISI database, the retrieved items were analyzed by the analysis engine of the database, and then the data were further analyzed by the EXCEL software.

Results: Our findings showed that 67% of the scientific productivity of Iranian surgeon community has been produced by 10 Iranian universities. In this regard, Tehran University of medical sciences researchers have authored 126 documents which constitute 17.1% of all productions. In second rank is Shiraz University of medical sciences that has produced 81 documents, which consists of 11% of all productions. The most international cooperation of the Iranian surgical researchers has been with the researchers of USA i.e. 59 articles have been co-authored with the help of USA surgery researchers. Concerning journals publishing the research of the Iranian surgeon community, the journal of Translations Proceedings, has published 276 documents, which constitutes 37.3% of all productions in this realm. Our findings also show that topics of Transplantation, Immunology and Clinical Neurology have had the lead in publications.

Conclusions: Our search showed that the scientific productivity of Iranian surgeons has been ascending in these years. This study includes the publications which have appeared in the ISI journals. The other researches in this regard have not been covered in this article. Thus, Iranian Surgeons have had more publication activity than those which have appeared in the ISI data base. For better understanding of Iranian surgeon's research activity, it is suggested to have a research in the other databases than that of ISI database.

Key Words: Scientific Production, Iranian Surgeons, Information Sciences Institute

* *M.A in Information Science, Faculty Member of Payame Noor University, Shiraz, Iran*

** *M.A in Library & Information Science, Researcher at Regional Information Center for Science & Technology (RiCeST), Shiraz, Iran*

References:

1. Almokhtar, MJ, and Aminpour, F. 2007. A review of productivity of faculty members of Isfahan Medical University from 2001 to 2005. *Modiriat etelaate salamat*, 1; 28.
2. Ansafi, S. 2000. A review of Iranians productivity in pure sciences. *Information science Quarterly*, 16; 49-55.
3. Bazrafshan, A and Masahi, B. a review of scientific productions of Faculty members of Medical University of Kerman according to ISIS database between 2000 - 2007. *Modiriate Etelaat Salamat*, *Vijehnameh*, 1: 29.
4. Sabori, AK, 2006. The scientific productions of Iran in 2006, *Rahyaft*, 38: 40-45.
5. Osareh, F and Marefat, R, 2006. Cooperation of Iranian researchers in Medline database, *Rahyaft*. 35: 39-41.
6. Karami, N and Alijani, R. 2007. National scientific productions regarding Cancer desise in ISI database. *Modiriat etelaate Salamat*. *Vijehnameh*. 1. 70.
7. Chan, L; Kirsop, B and Arnuchalam, S. 2005. Open Access Archiving: the fast track to building research capacity in developing countries. *Science and Development Network*.
8. Nehru, J. *The Unity of India: Collected writings 1937-40*. 1941. Lindsay Drummond, London.
9. Osareh, Farideh and Wilson, S. 2000. A Comparison of Iranian Scientific Publication in the Science Citation Index: 1985-1989 and 1990-1994. *Scientometrics*, Vol. 48 (3): 427-442.
10. UNESCO. Draft medium-term plan. (1982). Second part, VII. Information systems and access to knowledge. General Conference Fourth Extraordinary Session, Paris.